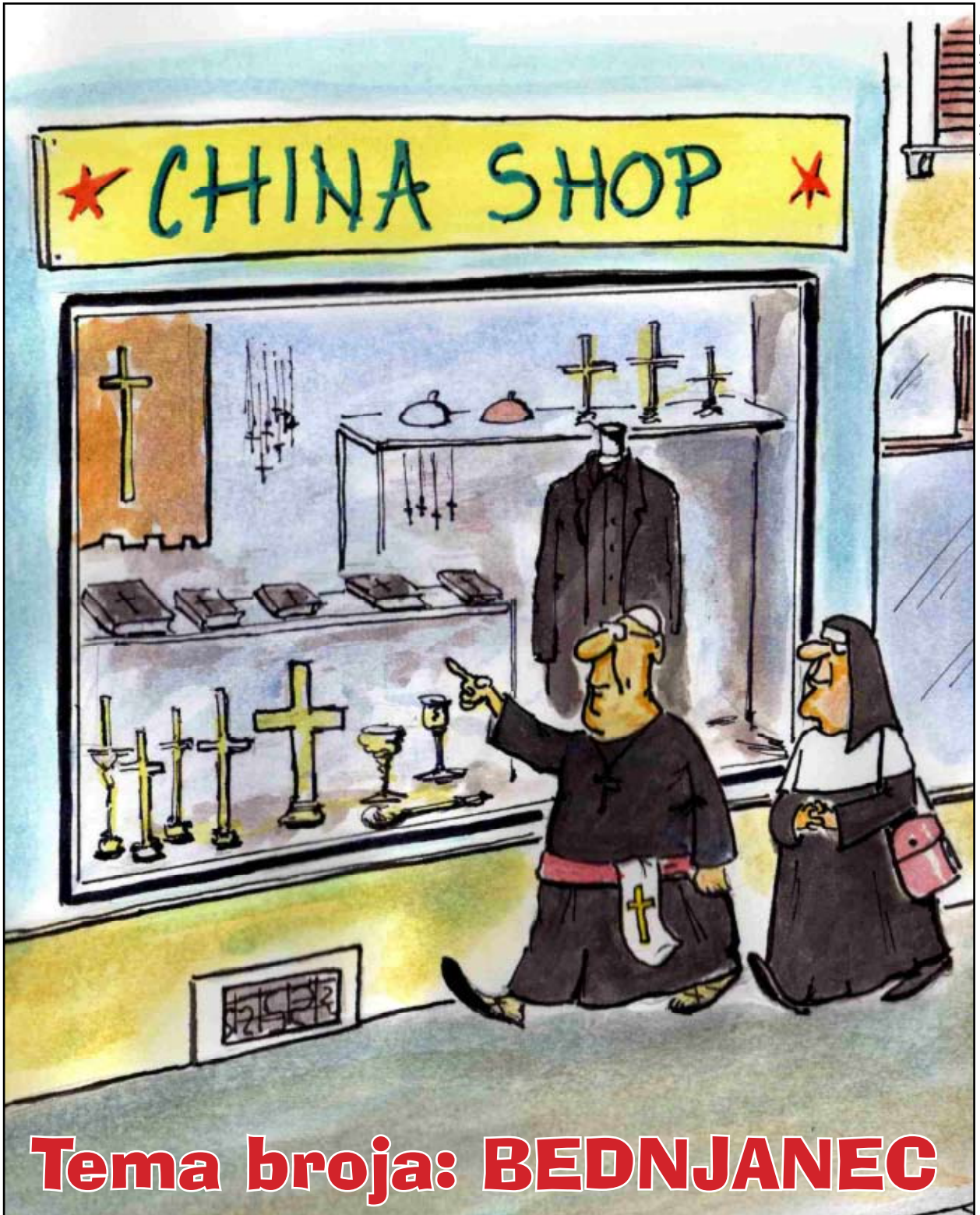

KARIKA 062

glasilo Hrvatskog društva karikaturista travanj 2007.

OBAVIJESTI IZ DRUŠTVA

Molimo članove, koji još nisu stigli uplatiti članarinu za ovu i prethodne godine, da podmire svoju obvezu uplatom na žiro-račun Društva, broj:

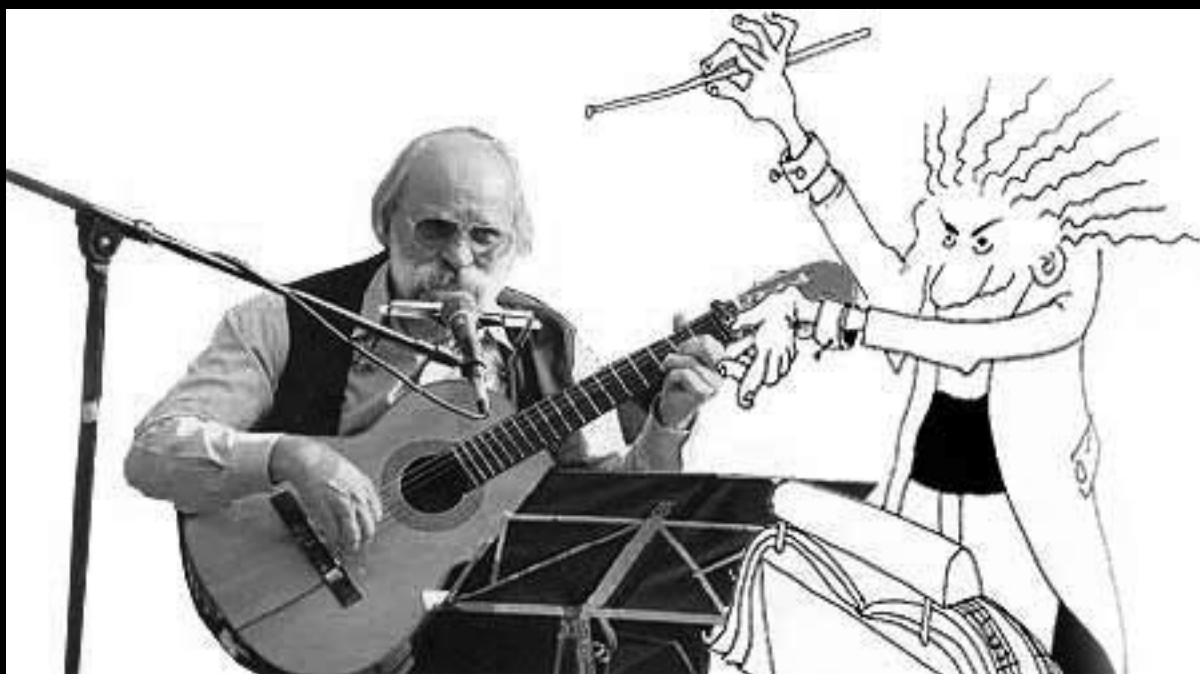
2360000-1101453975

ili osobno četvrtkom u prostorijama Hrvatskog društva karikaturista, Savska 100 u Zagrebu.

Također, Uredništvo Karike moli sve članove da, ukoliko su u mogućnosti, šalju tekstualne materijale za Kariku putem maila u elektroničkom obliku: hrvdrukar@gmail.com. Poželjno je da šaljete i što više (ne)nagrađenih karikatura u rezoluciji za tisak (min. 300 dpi) uz obavezno navođenje festivala gdje je karikatura nagrađena i kada. Naravno, i dalje se materijali mogu ostavljati i u Društvu ;)

In Memoriam IVAN IVICA PERCL

Iako je tijekom duge i bogate karijere hrvatskoj glazbenoj riznici ostavio više od dvije stotine pedeset šansona na stihove osamdeset pet hrvatskih pjesnika te pedesetak na vlastite stihove, Ivica Percl, širokoj javnosti najpoznatiji kao »Stari Pjer«, nama će ostati u sjećanju kao dragi prijatelj i kolega karikaturist. Posljednji ispraćaj Ivana Ivica Percla bio je 20. ožujka, u 15:40 sati na zagrebačkom groblju Mirogoj.

SADRŽAJ:

04

Oskarika 2006.

07

Karikature na maskenbalu

08

Ivica Bednjanec - nagrada
za životno djelo

14

Godišnja izložba članova
Društva

16

Pretpovijest i počeci karikature
u Hrvatskoj, 3.dio

18

Hansovo osvajanje Turske

22

Odjek s festivala

Božidar Vukelić Boba, posebno priznanje,
Daejeon 2006.

IMPRESUM

Izdavač: Hrvatsko društvo karikaturista, Savska 100, 10000 Zagreb, tel.: 01/4923673 (samo četvrtkom od 19 do 21 sat), fax.: 01/6687695, e-mail: hrvdrukar@gmail.com, žiro-račun: 2360000-1101453975 (Zagrebačka banka) \ **Glavni urednik:** Nikola Plečko - Nik Titanik \ **Uredništvo:** Ivan Šarić, Janko Bučar \ **Dizajn i prijelom:** Nik Titanik Studio d.o.o.

OSKARIKI

Tijekom 2006. godine članovi HDK slali su svoje radove na više od pedeset festivala karikature. Uspjeh nije izostao. Osvojen je velik broj nagrada i priznanja, a kada se to preračuna po usvojenim kriterijima (TABLICA VRIJEDNOSNIH GRUPA FESTIVALA) dobiju se najnagrađivaniji članovi HDK-a na međunarodnim festivalima. Ove godine najbolji je **Nikola Listeš**, a proglašenje dobitnika OSKARIKE dogodit će se u lipnju, na svečanom otvorenju 12. međunarodne izložbe karikatura ZAGREB 2007.

BODOVI OSVOJENI U 2006. GODINI

1. Nikola Listeš	13,9
2. Louis Postruzin	11,1
3. Damir Novak	5,1
4. Miroslav Gerenčer	5,0

NAGRADE ČLANOVA HDK NA MEĐUNARODNIM IZLOŽBAMA KARIKATURE

PRVA NAGRADA

Nikola Listeš (Solin)

TREĆA NAGRADA

Miroslav Gerenčer (Novi Sad/Srbija), Louis Postruzin (Aachen/Njemačka)

PRIIZNANJA

Čedomil Mišković (Varaždin), Mojmir Mihatov (Varaždin), Ivan Haramija (4. LM International/Kina), Louis PoL Postruzin (4. LM International/Kina, Damask/Sirija, Daejeon/Koreja, Kruševac/Srbija), Zdenko Puhin (Damask/Sirija), Miloš Panić (Damask/Sirija), Zijad Sakić (Damask/Sirija, Daejeon/Koreja), Miroslav Georgievski (Stuttgart/Njemačka, Daejeon/Koreja), Davor Štambuk (Solin), Dragutin Kovačević (Urziceni/Rumunjska), Damir Novak (Cuneo/Italija, 4. LM International/Kina, Daejeon/Koreja), Josip Kovačević (Cuneo/Italija, Daejeon/Koreja), Nikola Listeš (Daejeon/Koreja), Božidar Vukelić (Daejeon/Koreja), Zvonimir Čačić (Daejeon/Koreja), Milan Alašević (Daejeon/Koreja).

KARIKA 2006.

Ja sam politički centar koji crta našu političku zbilju

Prošlog ljeta je istaknuti hrvatski karikaturist i strip crtač Nikola Listeš (46) osvojio novu prestižnu nagradu - Grand Prix 2. međunarodnoga natječaja za karikaturu Solin 2006 . Od 1997. godine svake godine na njegovu kaštel-sućuračku adresu stigne barem jedna nagrada sa svih strana svijeta. Među njegovim je odličjima i nagrada Oskarika (2004.), godišnja nagrada Hrvatskoga društva karikaturista za najboljeg autora koji tijekom jedne godine osvoji više priznanja na domaćim i svjetskim festivalima karikature. To je bio povod za razgovor sa stalnim suradnikom Hrvatskog slova , koji više od pet godina svakog petka uveseljava čitatelje s britkim političkim karikaturističkim komentarom u rubrici Sedmo osjetilo . Prvih pedesetak radova iz te kolumne sabrano je u knjizi Sedmo čulo (2001.) Listeš je objavio i knjige karikatura Stepinac, znak vremena (2002., ogled-roman Zorana Vukmana s Nikolinim strip-ilustracijama), Zatvoreno društvo (2003.), Cakum pakum (2004.), Dioklecijančići (2005., istoimeni geg strip koji je u 29 nastavaka objavljivao u tjedniku "Stil", koji je novinska kuća "Slobodna Dalmacija" izdavala prije desetak godina). Ilustrirao je više desetaka knjiga svojim prepoznatljivim karikaturističkim gegom. Zanimljivo je da su mi i oba sina likovno nadareni, stariji Ivan je pred diplomiranjem na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Nikola ima prvorazredne gene kamene iz Dalmatinske zagore, a o svojim likovnim genima govori:

Nikola Listeš

- Volio sam crtati kao dijete, ali moram priznati da nikada nisam pomislio da ću jednog dana postati karikaturist. Tada kao dijete obožavao sam stripove, naravno to nam je onda bila jedina razonoda kao današnjoj djeci kompjutorske igrice. Možda je sudbina htjela da baš u toj školi bude i pokojni Tonči Kerum, koji će poslije biti poznat kao tvorac splitskoga humorističkog lista Berekina . Kako je smijeh zarazan, mislim da sam i ja baš tada bio zaražen humorom za cijeli život.

Nastane li karikatura “iz prve”, ili joj se vraćate, dotjeravate crtež, osnažujete poruku?

- Nikada ne radim samo na jednom projektu već ih uvijek imam nekoliko. Sama ta radost stvaranja, kako scenaristička tako i crtačka, za mene je čarobna. Mislim da svi oni koji u tome ne uživaju moraju hitno pronaći neki novi posao. Kada sam 1997. godine bio u Australiji, imao sam učenika iz Indonezije i kada sam vidio kako se on muči, morao mi je priznati da je on tu samo zato što bi njegova majka voljela da on bude crtač stripova, da u njemu nema zdenca za stvaranje. I to je ono što je jako loše. Općenito, mišljenja sam da u umjetničkim zanimanjima kao što su strip, karikatura, film, kazalište i slično ne bi trebali raditi ljudi koji to ne vole, ili su tu slučajno zalutali, došli preko nekakvih veza i natjerani na to...

Odakle crpите ideje, ako to nije tajna zanata, koliko dugo Vam je potrebno da ideja sleti na papir? Kako dobijete onaj poriv u venama da uzmete pero i bijeli papir?

- Prije mi je trebalo više vremena, sad sam ispekao zanat pa mi je potrebno znatno manje. Najviše vremena trošim na traženje ideje, berem ih svugdje okolo, gotovo na svakom koraku ih ponekad prepoznam, od prvog kontejnera do prijatelja s kojim pijem kavu. Za ove karikature u dva kadra za Hrvatsko slovo glavni mi je TV dnevnik, kad u njemu vidim kako se naši vodeći političari koliko će poniziti i polizati cipele običnim briselskim birokratima, uhvati me muka, a jedina mi je utjeha što istog trenutka dobijem poticaj da tu sliku izrazim u par krokija mog tuš-komentara. I odahnem, odmah mi je lakše. Svoje sam rekao, nisam odšutio onu slavnu “hrvatsku šutnju”, tako se liječim.

Razgovor vodio Mladen VUKOVIĆ
(Intervju je u skraćenom obliku prenesen iz Hrvatskog Slova)

Nikola Listeš, 1. nagrada, Solin 2006.

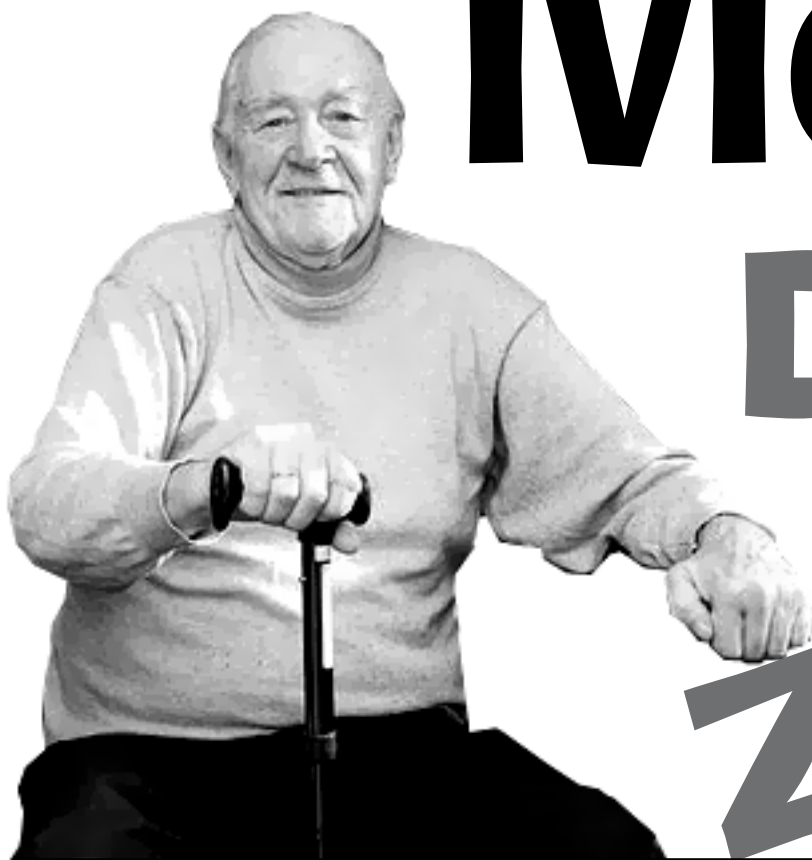
KARIKATURA I MASKE U IVANIĆ-GRADU

Šestu godinu za redom u povodu fašničkih dana u Ivanić Gradu gostovalo je Hrvatsko društvo karikaturista. U srijedu 7. veljače otvorena je izložba karikatura članova HDK, a naglasak izložbe stavljen je na portret karikature Miroslava Gerenčera, dobitnika Priznanja Mladen Bašić Bibi. Izložbu su otvorili Jadranko Bitenc, kao predstavnik Pučkog otvorenog učilišta i predsjednik HDK Ivan Šarić, uz pratnju i podršku dopredsjednika Milana Lekića, Ivana Pahernika i tajnika Zdenka Puhina. U okviru otvorenja izložbe gradonačelnik Boris Kovačić tradicionalno je predao ključeve grada Princezu i Princezi Ivanićkog fašnika, uz napomenu da u svom mandatu riješe mnogobrojne nagomilane probleme. Dizanje fašničke zastave odgođeno je radi proloma oblaka, ali uz krafne i vinčeko uskočio je Milan Lekić i portretirao prisutne uz smijeh i odobravanje prisutnih. Nastup muškog komornog zbora "Posavac" zaokružio je ugodno druženje. (Z.P.)

Milan Lekić Lex u akciji

IVICA B DOBIO ZA ŽIVO

NAŠ ČLAN Ivica Bednjanec (72), dizajner i autor iznimno popularnih stripova za djecu i odrasle, koji je 29. prosinca 2006. dobio Veliku nagradu ULUPUH-a za životno djelo, govori o životu i karijeri...

“Kad sam kao profesor predavao u Grafičkoj školi, klinci su čitali moje stripove pod klupom. Kad sam to otkrio, zapamtio sam njihova imena i onda im kasnije dao slabiju ocjenu. Nisam bio strog, ali nije bilo zezanja”, kaže Ivica Bednjanec (72), jedan od najpoznatijih, najkvalitetnijih i najproduktivnijih hrvatskih crtača stripova, po zvanju grafički inženjer, kojemu je ULUPUH potkraj prošle godine dodijelio Nagradu za životno djelo. U više od 40 godina crtanja objavio je više od 2000 tabli stripa, napisao je preko 1000 scenarija za svoje stripovane priče i objavio četiri knjige stripova, sveukupno, više od 800 zasebnih priča. Iako je preživio dva moždana udara i tešku osobnu tragediju - smrt djece, taj bivši prvak Zagreba u plivačkom maratonu i dalje je aktivan i iznimno lucidan te objavljuje u dječjem časopisu Smib svoj serijal za najmlađe o razmaženoj Durici.

Njegovi najpopularniji junaci su zvrkasti Lastan i otkačeni Genije s kojima su desetljećima, od 1967. godine na ovamo, odrastale sve generacije osmoškolaca. Taj maštoviti strip o sazrijevanju klinaca izlazio je u Modroj lasti, a njegova popularnost je bila tolika da je ubrzo postao zaštitni znak časopisa. Bednjanec je stvorio tematski vrlo raznolik opus, od

EDNJANEĆ D NAGRADU OTNO DJELO

povijesnih stripova među kojima se ističu priče iz Meksičke revolucije i hrvatske povijesti 16. stoljeća, preko dječjih do sportskih gdje se najviše isticao lik sitnog lopova i probisvijeta Nježnog. Sredinom sedamdesetih u Zovu je objavio i dvije epizode "Baruna Trenka" - "Kočija" i "Romeo i Julija", koje mnogi smatraju remek-djelima. Manje se zna da se paralelno bavio grafičkim dizajnom i ilustracijom i da je zastupao bivšu Jugoslaviju na velikim svjetskim izložbama, primjerice, u Montrealu, Napulju i u Lucci.

Je li vam ovom zadnjom nagradom konačno odano priznanje i kao ilustratoru i dizajneru što teoretičari dizajna redovito preskaču?

- Strip je samo jedna od mojih djelatnosti. U ULUPUH sam primljen kao dizajner, što zbunjuje i neke članove udruženja jer se u javnosti moje ime uglavnom veže uz strip, tek ponekad uz karikaturu ili ilustraciju, a gotovo nikada za dizajn velesajamskih izložbenih prostora. Nedavno su me kontaktirali ljudi iz Hrvatskog oglasnog zbora zbog konzultacija oko izložbe "Umjetnost uvjeravanja" i pokazalo se da uopće nisu znali da u postavu imaju nekoliko mojih radova, uglavnom plakata. Zatim sam gotovo ispušten i iz selekcije 14. međunarodne izložbe stripa u Rijeci 1999. godine kada je selektor bio Darko Glavan. Na intervenciju tadašnje direktorice Moderne galerije naknadno su me uvrstili, a Glavan mi se ispričao u tekstu kataloga tako da je nepravda malo ublažena.

Dizajnom ste se bavili više od 20 godina, uglavnom radeći plakate i kataloge za kemijski kombinat Chromos. Kako pamтите to razdoblje soerealizma?

- Čitavo društvo se dizajniralo, znači, stvaralo, gradilo, kreiralo. Dizajn je bio u trendu, iako nisu svi imali afiniteta ili talenta za likovnu umjetnost. Neki su gradili prugu Brčko-Banovići, a neki, poput mene, vizualne identitete. Ideali i ideologije su nicali kao gljive poslije kiše, dok su struka i stručnost bili rijetka, korisna, ali potencijalno opasna stvar. U to je vrijeme tek šačica ljudi zaista znala raditi dizajn. Uza sve, radili smo pod stalnim partijskim nadzorom jer su naši proizvodi morali ostati u granicama tada aktualne ideologije soerealizma. Zato je često djelovalo kao da patimo od mazohizma, no usprkos svemu,

bilo je vrlo zanimljivo. Na žalost, povijest se ponavlja. I danas su neki proglašeni dizajnerima zahvaljujući političkim ili kadrovskim privilegijama. Primjerice, u knjizi "Povijest hrvatskog dizajna" Feđe Vukića, izostavljeni su neki autori, a među njima i ja, ali su zato uvršteni "autori grba Herceg-Bosne". Nadam se da Heliodrom ili kako su se već konkolgori zvali, nisu imali svoje dizajnere... Da ne bi bilo zabune na čiji račun kritika ide, Ivica Belinić je vrhunski dizajner i konceptualni umjetnik, no mislim da ga se moglo predstaviti s pametnijim djelima.

Kada ste otkrili svoj talent za crtanje stripova i izmišljanje priča?

- Od malih nogu je izgledalo da sam predodređen da rukama, ali bez žuljeva, ako ne računamo one od olovke, zarađujem za svoju budućnost. Kad sam 1952. završio srednju Grafičku školu objavio sam svoj prvi strip "Stanoje Goranin" u Petku, Vjesnikovu zabavniku. Marljivo bruseći svoj talent, htio sam upisati Likovnu akademiju. Na prijemnom je slijedio hladan tuš: "Da, ali vi ste crtali i strip, a to je kič i šund." A strip su, kao što je opće znano, izmislili kapitalisti da smute svijest radničke klase. Pokisnuto, napustio sam Akademiju osjećajući na sebi Staljinovu anatemu: tek kasnije je profesorica Vera Horvat Pintarić promijenila opće mišljenje svojim doktoratom o Andriji Mauroviću. U međuvremenu sam 1957. godine sa stripom "Crveni se šuma" pobijedio na natječaju lista Narodna armija i dobio 75.000 dinara što je u to vrijeme bila nečija godišnja plaća. Publicist Zvonimir

Milčec o tome je u Večernjaku objavio svoj prvi novinarski članak.

Koji su stripovi najviše utjecali na vas u djetinjstvu?

- Jedan prijatelj posudio mi je 1945. godine strip "Roko kralj gusara", koji pamtim i danas nakon šezdeset godina. Za uzvrat sam tom prijatelju nacrtao punu bilježnicu vlastitih stripova i poklonio mu je za rođendan. Bio sam inspiriran romanom James Fenimorea Coopera "Posljednji Mohikanac", no sadržaj nije imao veze s tom pričom. Nacrtao sam neke kauboje i slično. Naime, još kao dijete od desetak godina izvrsno sam crtao. Tako sam u Zagorju za vrijeme

ljetnih praznika nacrtao vrlo realistično brojne rođake i susjede, koji su godinama čuvali te svoje prve portrete. Bila je to senzacija u Maloj Erpenji u kojoj je rođena moja majka.

Jesu li vam bili uzori Andrija Maurović ili braća Neugebauer?

- Andrija Maurović koji je istim stilom ilustrirao knjige i crtao strip nije mi mogao biti uzor zbog ograničenosti pokreta i grimasa u svojim crtežima. Walter Neugebauer je sigurno naš najveći crtač. On je napravio naš prvi crtić "Veliki miting" 1951., koji je bio usmjeren protiv propagande Informbiroa, a koji je ismijavao ideju isušivanja Skadarskog jezera. Ipak, donekle je utjecao na moj realistički stil crtanja: kada sam proučavao njegove stripove, uočio sam da je crtao kistom. Tada sam i ja uzeo specijalni kist i dobio iste crtačke rezultate u realističkom stripu. Stil je, naravno, ostao izvorno moj.

Dio ste generacije Plavog vjesnika, no niste objavljivali u tom tjedniku jer se navodno niste slagali s tadašnjim šefom Nenadom Brixijem. Kakav je bio vaš odnos?

- U Plavom vjesniku sigurno bih mogao surađivati da sam ispod stola poljubio nogu Nenada Brixija i crtao "Timothyja Tatchera" po Brixijevu scenariju, što me je kasnije molio. No, to nisam htio. Bio sam uvjeren da sam mogu napisati izvrsne scenarije. Želio sam napraviti ciklus akcijskog, hrvatskog, povijesnog stripa o 16. stoljeću, ali tu nije bilo interesa za te teme. Tada su mi iz Dečjih novina u Gornjem Milanovcu ponudili trajnu suradnju. Zaključio sam da je primamljivije rukovoditi kistom nego štamparijom i mirne savjesti dao neopozivu ostavku. Odmah sam prešao na četirisatno radno mjesto redovnog profesora u Grafičkom školskom centru gdje sam predavao dva predmeta - tehnologiju grafičkih materijala i ekonomiku i organizaciju grafičke proizvodnje, te počeo raditi za Dečje novine. Tako sam objavio na latinici i ćirilici 23 stripa o hrvatskoj povijesti, primjerice, "Buna na Hvaru", "Nikola Šubić Zrinski" i slično, a nisam stigao opisati jedino podvige Krste Frankopana.

Kako to da ste sami pisali i scenarije za svoje stripove?

- Moj kolega i prijatelj akademski slikar Željko Lordanić crtao je stripove po tuđim scenarijima i našao se u gabuli jer nema scenarija. Obratio se meni, a ja sam mu rekao "pročitaj nešto iz povijesti i napiši ih sam". Zatim mi se pohvalio da to nije tako komplicirano. Kod nas su scenaristi stripova Rudi Aljinović, Zvonimir Furtinger i Franjo Fuis. Od mlađih

Tajna Nježnog

"Nježni je pokojni Mikula Bracanin, barba iz Starog Grada na Hvaru koji je vodio brigu o prtljazi putnika s trajekta. Bio je ljudina od dva metra, toliko golem da mu je svaka majica bila premala. Premda je svaki dan brijao glavu i bradu, uvijek je izgledao neobrijano. Hlače je vezao špagom, a na cokulama nije imao žnirance. Imao je sitan, nježan glas, u neskladu s njegovom golemom pojavom", kaže Bednjanec o nastanku svojeg popularnog lika.

moram spomenuti Darka Macana, inače potpunog strip autora, s kojim sam čak imao eksperimentalnu suradnju.

Vaše stripove najčešće razvrstavaju na sportske, povijesne, političko satiričke i dječje. Koji su vama najbliži?

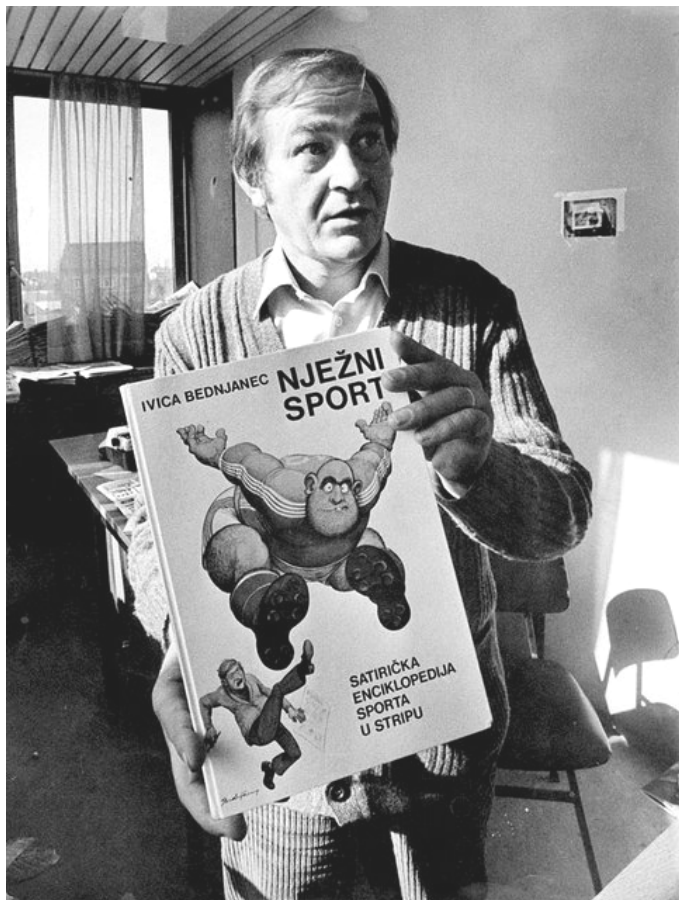
- Kada sam radio šest godina za SN reviju crtao sam sportski strip za koji sam upotrijebio svoj lik Nježnog, koji je nastao u Modroj lasti, a ismijavao je razne Bandiće i Mamiće koji se grebu o Dinamo ili Snježnu kraljicu. Dakle, sve takve mešetare izvrgneš smijehu i to je najbolji način borbe protiv njih. Uostalom, to i je posao karikaturista, a ja sam član i tog društva.

Zašto ste prestali crtati Lastana za Modru lastu?

- Zato što je tadašnji urednik Dragutin Brijević svojim pajdašima iz birtije u Frankopanskoj plaćao dvostruko više za njihove stripove nego meni. Neki od njih su imali Likovnu akademiju, no moji su likovi bili puni života. Rekao sam mu neka mu dalje crtaju njegovi pijanci i - otišao.

Ili su vas optuživali kao komunista ili ste nosili nacionalistički krimen. Kako danas gledate na te optužbe?

- Bio sam komunjara. Radio sam kao litografski crtač u Štamparskom zavodu "Ognjen Prica" na Savskoj cesti, koji se prije Drugog svjetskog rata zvao Tiskara Rožankovski. Tu su ranije radili, također kao litografi, danas poznati hrvatski slikari Josip Račić i Zlatko Omerbegović. Poslije oslobođenja to je bila partijska štamparija, a članstvo u Savezu komunista omogućilo mi je daljnje školovanje na Višoj grafičkoj školi. Kao grafički inženjer dogurao sam do mjesta tehničkog direktora pogona. Kad sam postao slobodni umjetnik i član ULUPUH-a, vratio sam partijsku knjižicu, no morao sam se opet aktivirati. Naime, tadašnji ministar kulture drug Stipe Šušar u svojoj komunističko-ekonomskoj zaludjenosti smislio je novi zakon o samostalnim umjetnicima, koji nam je zapravo onemogućavao tu djelatnost. To me razljutilo pa sam organizirao Sindikat samostalnih umjetnika i na odlučujućoj sjednici u Saboru obrazložio amandman na taj famozni članak 14 novog Šušarova zakona. Šušar nije bio prisutan nego je kao svoju zamjenu poslao Damira Grubišu, koji je bio na našoj strani. Moj amandman je prihvaćen, a Grubiša je u njegovo ime priznao poraz. Poslije toga više nisam osjetio potrebu za članstvom u SK.

Kako ocjenjujete današnju strip scenu u Hrvatskoj?

- Ne pratim kontinuirano novu

stripovsku scenu, ali da se dogodilo nešto revolucionarno sigurno bih za to čuo. Osim Modre laste, koja jedina godinama kontinuirano objavljuje hrvatski autorski strip i tako stimulira nove, mlade autore, ne postoji sličan medij. No, ona je limitirana brojem stranica i nije specijalizirana za strip. Dakle, novi autori nemaju gdje objavljivati. Cijenim Stjepana Bartolića, kolegu iz Modre laste i Playboya, koji radi umjetnički vrhunski crtan, a opet ležeran strip. Tu je i nešto stariji Krešimir Zimonić, nekadašnji član “Novog kvadrata”, koji njeguje jedan poseban stil, na granici konceptualne umjetnosti. Poznajem rad Danijela Žeželja i Dubravka Matakovića, ali nisam dovoljno upoznat s njihovim radovima.

Kakva je šansa da se ipak snimi planirani crtani serijal “Male ljubavi” prema Durici, vašem najmlađem liku, koji izlazi već više od 12 godina u Smibu?

- Moj sin Darko odnio je knjigu stripova o Durici, koju radi zajedno sa mnom, u Zagreb film i predložio im da se po tom stripu napravi serijal jednominutnih crtića za televiziju. Naime, Durica je zamišljena kao animirani lik. Svaka od 200 tabli je izvedena kao scenarij za film. U knjizi “Durica” čak je snimljen mali crtić u kojem Bibi i Durica plešu rock and roll. No, do danas nisam dobio nikakav odgovor iz Zagreb filma. Mislim da je problem u tome što se tamo već godinama nalaze krivi ljudi na krivim mjestima, pa se kuća nije pomaknula dalje od “Baltazara”.

Govori se da pišete autobiografiju u kojoj ćete opisati ratni Zagreb s naglaskom na događaje za vrijeme NDH-a.

- Planiram napisati knjigu “Moj veliki rat”, ali to neće biti prava autobiografija, jer još ne namjeravam krepati. U njoj ću opisati razdoblje svog života od 1940. do 1947. s naglaskom na doba kada sam kao kurir prenosio ilegalnu poštu zagrebačkim antifašistima. Ne znam kada ću je završiti, to je golem posao. No, pripremam svoju prvu veliku retrospektivnu izložbu, koja bi se trebala otvoriti na jesen u Muzeju grada Zagreba. Također, želio bih objaviti zbirku svojih pjesama “Dnevi levi”, pisanih na kajkavskom dijalektu.

Nina Ožegović

(Intervju je u skraćenom obliku prenesen iz tjednika Nacional)

GODIŠNJA IZLOŽBA ČLANOVA DRUŠTVA

Priznanje Mladen Bašić-Bibi zasluženno je za svoj rad dobio Miroslav Gerenčer Gero.

- U politici i na estradi ima likova koje bih mogao po dva, tri puta crtati svaki dan. Evo, predsjednik je Mesić stvoren za karikaturu zbog svojih obrva, a Šeks zbog nosa i frizure, iskren je Gero. Na njegovo se prikazivanje lica naljutila samo jedna osoba. Budući da se bavio i glazbom, i to gotovo 20 godina, jedanput je svirao na brodu pa je turiste zabavljao i crtanjem, što je zasmetalo nacrtanu Amerikanku. - Svi su moji radovi samo šala, nema ničeg uvredljiva - kaže. Da mu taj posao ide od ruke, dokaz je i niz dobivenih nagrada - gotovo 50-ak, i to više inozemnih nego domaćih. Nedavno je dobio priznanje za životno djelo, odnosno nagradu "Mladen Bašić Bibi" Hrvatskog društva karikaturista, a jedan je od mlađih dobitnika. Njemu su, pak, svi uratci jednako dragi, a ima ih oko dvije tisuće, ni sam ne zna koliko. Danas više i nema nekih časopisa u kojima su izlazile, i to njemačkih i naših. Prva mu je objavljena karikatura bila Vice Vukov, a prva napravljena - prijatelj iz klupe u sedmom razredu.

- Nisam volio likovni u školi, imao sam trojku. Karikatura mi je bila svojevrsni bunt protiv toga predmeta. Na sreću, primijetio me nastavnik i zahvaljujući njegovoj potpori, postao sam to što jesam - otkriva nas sugovornik. Danas živi od karikature. Nije neki novac, kaže, ali može se preživjeti.

(Suzana Lepan, Večernji list)

VELIKO PRIZNANJE za DAVORA ŠTAMBUKA

Naš Davor Štambuk, ugledni karikaturist koji je svjetsku slavu stekao ponajviše u Parizu, gdje je desetljećima radio u tabloidu ICI Paris, dobio je još jednom vrijedno priznanje struke. U izdanju ugledne francuske izdavačke kuće 'Le Cherche Midi Editeur', objavljena je knjiga karikatura o temi naočala pod imenom "Bože, kamo sam stavio svoje naočale", gdje, u konkurenciji najboljih karikaturista, dominiraju upravo Štambukove karikature.

Splitski karikaturist nije krio svoje oduševljenje:

- Nazvao me je tehnički urednik ICI Parisa Dominique Paquod, kazavši da je u knjizi karikatura, inače napravljenoj u obliku naočala, veliki prostor posvećen mojim karikaturama. Štambuk u Francuskoj nije zaboravljen, čest je reprint njegovih karikatura, pogotovo o temi seksa i vina. Govoreći o tome, Štambuk je kazao:

- Ispada da sam svugdje više cijenjen nego u svom Splitu. Godinama mi u Splitu obećavaju izložbu karikatura, to su kazali čak i ljudi koji vode grad, ali sve je ostalo na tome. I to splitsko prokletstvo, da je manje važan onaj tvoj u odnosu na fureštoga, dio je splitskog kolorita, koji ga čini posebnim gradom. Meni najdražim na svijetu.

Pismestrović u Köflachu

Od siječnja do ožujka ove godine, u štajerskom gradiću Köflach, udaljen nekih 30 kilometara od Graza, izložbu karikatura održao je naš član Petar Pismestrović, koja je izazvala veliki interes štajerske i austrijske javnosti, a samo otvorenje je bio kulturni događaj bez premca u tom mjestu. Izložba od 210 karikatura je bila postavljena u prekrasnoj galeriji koja se prostire na 400 metara kvadratnih.

PRETPOVIJEST I POČECI KAR

Tekst je prvi puta objavljen kao znanstveni rad 2004. godine u časopisu „Radovi Instituta za povijest umjetnosti, br 28., str. 308-324 Ovdje ga, zahvaljujući g.Frani Dulibiću, objavljujemo u skraćenom obliku.

Louis Meynier u Rijeci

Među rijetkim sačuvanim podacima o karikaturistima i njihovim radovima iz sredine 19. stoljeća nalazimo i Francuza Louisa Meyniera, rođenog u Njemačkoj, nemirnog boema koji je često mijenjao mjesto boravka, a veći dio života proveo je u Rimu i Parizu. Još 1826. godine prvi se put pojavio u Rijeci, a najduže se zadržao živeći u Rijeci između 1840. i 1849. godine. Tada je nastao niz njegovih pejzaža i veduta Rijeke kao i mapa skica iz riječkoga pučkog života, među kojima ima i karikatura. Među Meynierovim karikaturama treba izdvojiti karikaturu Lijepa Ida, izvedenu u nekoliko vještih poteza kistom, poput krokija. Lijepa Ida bila je poznata riječka dama koja je općinjavala ne samo istaknute Riječane u društvenopolitičkom životu, nego i poznate europske ličnosti poput Franza Liszta. Karakteristike Meynierovih crteža sažeo je Boris Vižintin istaknuvši njihovu duhovitost, Meynierov izraz koji ima »domijeovski prizvuk« te glavni motiv: građane Rijeke iz svih slojeva. »Djeluju katkad kao izvanredne psihološke studije s neobično snažnim smislom za detalje, drugi put kao uspjele karikature u kojima je autor usvojio samosvojan i neposredan odnos prema modelu i prirodi, stav koji ne ruše ni poneke karikaturalne osobine prikazanih likova u kojima ne treba tražiti svjesno rугanje već dobrodušno nastojanje da se viđeno zabilježi što vjernije.« Iako zanimljiv i kvalitetan karikaturist, koji je realistički i duhovito prikazao život Riječana polovicom 19. stoljeća, za povijest karikature u Hrvatskoj on ostaje stranac u prolazu koji je ostavio nekoliko dobrih karikatura, ali je ostao usamljena pojava i vrlo je mala vjerojatnost da je mogao utjecati na karikaturiste u Hrvatskoj.

Karolina Voikffy Arnero

Sredina 19. stoljeća vrijeme je kada je Karolina Voikffy Arnero (1817.–?) osim crteža krajolika crtala i karikaturalne portrete gospode u čijem društvu se kretala. Njezine karikature sasvim blago prenaglašavaju dio portretnih osobina, te se portretirani zasigurno nisu našli uvrijeđenima. Umjesto stroge karikaturne opservacije prevladava blago ironičan pristup. Bilježimo je kao prvu ženu u Hrvatskoj koja se bavila crtanjem karikatura.

Leci 19. stoljeća

Tijekom 19. stoljeća tiskan je velik broj oglasa i proglaša, letaka i plakata pomoću kojih su obavijesti kolale po čitavoj Austro-Ugarskoj monarhiji. Sadržaj letaka bio je raznolik: od obavijesti o revolucionarnim zbivanjima do šaljivih letaka. Nažalost, većina ih nije sačuvana, pogotovo oni šaljive prirode, jer se dugo vremena nisu smatrali relevantnim dokumentima za povijest, te se stoga

Letak Radetzky kao postolar, 1849., Zbirka stampata, sign. 132/179, Dr'avni arhiv, Zagreb

KARIKATURE U HRVATSKOJ 3.dio

u većini slučajeva nisu ni arhivirali. Jedan sačuvani primjer iz 1849. godine koji smo pronašli u Hrvatskom državnom arhivu, naslovljen Radetzky als Schustermeister (Radetzky kao postolar), zanimljiv je u kontekstu odnosa crteža i teksta. Taj letak ima razmjerno malen crtež, gotovo poput zaglavlja, a ostatak letka zauzima tekst. Vjerojatno nije bilo lako prepoznati Radetzkoga u maloj sličici postolara koji marljivo šije čizmu. Upućenima, koji su u ono vrijeme znali da je austrijski feldmaršal Radetzky 1848. i 1849. godine s nekoliko pobjeda učvrstio vladavinu Austrije u sjevernoj Italiji, vrlo brzo je bila jasna šaljiva politička poruka u tekstu na letku koji objašnjava kako je postolaru Radetzkom pošlo za rukom da privremeno zakrpi čizmu (Italiju), ali da sa zakrpanom čizmom treba vrlo pažljivo postupati kako se ne bi ponovo raspala.

Počeci karikature u Hrvatskoj na litografijama 19. stoljeća

Kada je riječ najstarijoj hrvatskoj karikaturi, Dubravko Horvatić je u Antologiji hrvatskog likovnog humora objavio da je najstarija karikatura u Hrvatskoj akvarel nepoznatog autora koji prikazuje nadvojvodu palatina Josipa i biskupa Maksimilijana Vrhovca iz 1827. godine. Palatin Josip i biskup Vrhovac prikazani su u paradnoj kočiji, a iza njih je jedan razigrani putto. Drugi putto nalazi se na mjestu kočijaša, a na mjestima za konje su četiri muškarca, dvojica u velikaškoj nošnji, a dvojica u građanskim odijelima. U tom prikazu nema izrazitih karikaturnih elemenata. Veća je vjerojatnost da se radi o simboličkom prikazu, vjerojatno prerevnoga iskazivanja poštovanja tadašnjega plemstva i građanstva prema predstavnicima vlasti.

(nastavak u slijedećem broju Karike)

Nepoznati autor, Nadvojvoda palatin Josip i biskup Maksimilijan Vrhovec, 1827., akvarel, 18,2 x 33,9 cm, Grafiki kabinet HAZU, Zagreb

Hansovo osvajanje Turske

Početak 2006. godine, nedugo nakon što je otvoren Muzej karikature u turskom gradu Eskisehiru dr. Atila Ozer, direktor muzeja, pozvao me da samostalno izlažem u nama dalekoj Anadoliji. Ne znam da li me je pozvao zbog toga što sam o tom muzeju napisao nekoliko riječi u jednom od prošlih brojeva Karike, ili zbog mog prezimena koje u suvremenom prijevodu s turskog jezika znači terorist.

Budući da ja svojim karikaturama često s užitkom terorizam javnost rado sam se odazvao pozivu. No, nisam mogao udovoljiti i njihovoj želji da ih terorizam i svojom pojavom jer već 11 godina mogu putovati najdalje do zagrebačkih klinika i to uz tuđu pomoć.

Svoje sam karikature poslao poštom. Kad sam od simpatičnog poštanskog službenika čuo da bi on vrijednost čitave pošiljke od četrdeset karikatura procijenio na vrtoglavih 400 kuna odlučio sam tu brojku svesti na nulu. Bez obzira na tako visoku vrijednost pošiljka je na vrijeme stigla na naznačenu adresu. Nešto kasnije stigla mi je iz Eskisehira pošiljka s nekoliko primjeraka plakata i desetak pozivnica. Plakat me vrlo ugodno iznenadio, a pozivnice sam razaslao domaćim lokalnim novinarima i urednicima. Budući da su pozivnice tiskane na turskom jeziku, većina primatelja nije nikako mogla shvatiti o čemu je riječ. To im je bilo neugodno, pa su neki radije ignorirali najaviti događaj.

No, Turci su se pokazali mnogo pametnijima od nas. Izložba je bila odlično organizirana. Na samo otvorenje došao je rektor tamošnjeg sveučilišta prof. dr. Ferzi Surmeli, njegov prethodnik na toj funkciji (on je osnovao taj muzej), gradonačelnik, zamjenik guvernera, prva tajnica našeg veleposlanstva u Ankari gđa. Dinka Franulić i još mnogi uzvanici. Na jednoj fotografiji s otvorenja uočio sam i TV kamere. Osim kam-

era upalo mi je u oči da su radovi odlično opremljeni (pod staklom i okvirima) i brižno raspoređeni u prostoru.

Nekoliko dana kasnije stiglo mi je još jedno iznenađenje : paket s petnaest novina (ne samo lokalnih) koje su zabilježile za mene ovaj povjesni trenutak. Neke od njih su izložbu najavile na naslovnim stranicama i prokomentirale je u svojoj unutrašnjosti na ne baš skroman način. U hrvatskim novinama možete se naći na naslovnici samo ako ubijete punicu tupom sjekirom ili bacite bombu u neki kafić. A da bi vas spomenuli u TV vijestima morate izgubiti meč u tristošezdesetpetini nekog teniskog turnira. Da se slučajno bavite nogometanjem dovoljno bi bilo dobiti povišenu temperaturu ili proljev. Još nikada nisam čuo da je nacija obaviještena kako član Zagrebačke filharmonije ima virozu. Možda turski kolege karikaturisti također nisu zadovoljni tretmanom u vlastitoj domovini, ali jadikovke, bilo na našem, bilo na turskom jeziku nikome ne pomažu. Mene pak veseli vijest da su u Veleposlanstvu Republike Hrvatske bili vrlo zadovoljni mojim osvajanjem Turske, iako nisam napravio ni korak iz Koprivnice.

Osvajač: Ivan Haramija Hans

OSMIJESI KOJI ČISTE REŽIM

Krajem prošle godine bio sam pozvan na seminar pod nazivom The smiles that clean the system (Osmijesi koji čiste režim), koji je Britansko veleposlanstvo organiziralo u suradnji sa zakladom lista The Guardian i Britanskom udrugom za srednju i istočnu Europu o ulozi karikature i političke satire u društvu. Cilj seminara bio je doprinijeti raspravi na temu o ulozi karikature i političke satire u otvaranju ozbiljnih političkih tema u društvu. Moderator seminara bio je Peter Preston, legendarni urednik Guardiana. Izlaganja na temu uloge karikature i političke satire u društvu duhovito su održali Steve Bell, poznati karikaturist u Guardianu, Simon Hoggart, pisac satiričkih kolumni u Guardianu i John Lloyd, urednik na BBC-ju i televizijski producent humorističnih serija poput Spitting Image ili Blackadder (Crna Guja). Na seminaru su, osim moje malenkosti, sud-

jelovali po četiri predstavnika iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Srbije, Crne Gore, Slovenije i Hrvatske.

Usporedo sa seminarom održana je i izložba radova sudionika seminara koja je bila postavljena British Councilu u Zagrebu. (NT)

Dio učesnika seminara: Nik Titanik, Steve Bell, karikaturist britanskog lista Guardian i Đoko Ninković, karikaturist bosanskohercegovačkog lista Dnevni avaz

u(s)putno rečeno

Na prijelazu godine, objavljena je knjiga karikatura **MEMENTO HRVATSKE KARIKATURE**, unutar koje je predstavljeno 45 hrvatskih karikaturista kratkom biografijom i jednom karikaturom.

Autor ovog vrijednog djela je Igor Brešan, koji je napisao i fantastični predgovor.

NAJBOLJI na FESTIVALIMA

TABRIZ 2006, Iran

5th TABRIZ INTERNATIONAL CARTOON FESTIVAL

tema: socijalne nepravde

1. Igor Smirnov (Rusija)
2. Marcio Leite da Silva (Brazil)
3. Askin Ayrancioglu (Turska)

Top 10 selected works: BA. Bilig (Kina), Chen An Young (Kina), Firuz Kutal (Norv), Jaber Asadi (Iran), Manoj Chopra (Ind), Masoud Ziaei (Iran), Michael Kountouris (Grčka), Pezhman Alipour (Iran), Tommy Thomdean (Indon), Yaser Ahmad (Sirija), FECO Iran Special Prize: Valentin Druzhinin (Rus)

KIEV 2006, Ukrajina

tema: SAMOSTALNOST I EKOLOGIJA
ČERNOBIL – 20 GODINA POSLIJE

I prize: Jitnikov Oleksandr (Ukraina)

II prize: Kustovskiy Oleksiy (Ukraine)

III prize: Voznuak Vasil (Ukraine)

Special Prizes: Goutsol Oleg (Ukraina), Majorenko Georhiy (Ukraina), Djangirov Pavel (Armenia), Dimitrijević Saša (Srbija), Kosobukin Yuri (Ukraina), Run Tang Li (Kina), Miliradović Mileta (Srbija), Savilov Victor (Ukraina), Sichenko Sergey (Izrael), Shevchenko Vadim (Ukraina)

VERCELLI 2006, Italija

14th Biennial Cartoon Contest

1st Prize - Pawel Kuczynski / Poljska

2nd Prize - Darko Drjević / Crna Gora

3rd Prize - Nikolas Maroulakis / Grčka

Priznanja: Antonio Tubino / Italija; Fiorenza Oppici / Italija; Emmanuele Baccinelli / Italija

PRIŠTINA 2006, Kosovo

GRAND PRIX: Agim Sulaj - Albanija

FIRST PRIZE: Angel Boligan Corbo (Mex)

SECOND PRIZE: Gurbuz Dogan Eksioglu - Turska

THIRD PRIZE: Pawel Kuczynski - Poljska

SPECIAL PRIZE: Majid Amini – Iran, Yuriy Kosobukin – Ukraina, Visar Ulaj – Kosovo, Muhittin Koroglu – Turska, Luka Lagator – Crna Gora, Franco Origone – Italija, Valdet Gashi – Kosovo

ANDHRA PRADESH 2006, Indija

3rd Indian International Cartoon Contest

Best 6 Award winners:

Victor Crudu (Mold), Yuri Ochakovsky (Izr), Alexey Kivokourtsev (Rus), Oleg Goutsol (Ukr), Sergey Sichenko (Izrael), Seyran Caferli (Azerbejdžan)

Special prizes: Gopal Sarkar (Ind), Sanketh Gurudattan (Ind), Valentin Druzhinin (Rus), Ramin Rezaie (Iran), Sriram hasabnis (Ind), Madhav (Ind)

RODOS 2006, Grčka

1st. Prize - Angel Boligan / Mexico

2nd. Prize - Petros Zervos / Greece

3th. Prize - Pavel Constantin / Romania

SOLIN 2006

tema: KOLAČI

Grand Prix: Nikola Listeš (HDK)

Special Prize: Yurij Kosobukin (Ukr), Nataša Kostovska (Mak), Constantin Cemeletin (Turska), Dmitry Drozdov (Rus), Davor Štambuk (HDK)

MARIUPOL 2006, Ukrajina

First International Cartoon Competition
MARS 2006

tema: hrana je život

I prize: Sergey Savilov (Rusija)

II prize: Bretislav Kovarik (Češka)

III prize: Galym Boranbayev (Kazahstan)

Special prizes: Vladimir Kazanevsky (Ukraina), Valentin Dubinin (Rusija), Oleg Goutsol (Ukraina), Maciej Wierzbicki (Polj), Yurij Kosobukin (Ukraina), Eugeniy Osipov (Rusija), Vadim Shevchenko (Ukraina)

KYOTO 2006, Japan

Gold Prize Pawel Kuczynski (Poljska)

Silver Prize Jitet Koestana (Indonezija)

Bronze Prize Eray Özbek (Turska), Tamada Kyoko (Japan), Saito Ayako (Japan)

ATENA 2006, Grčka

tema: karikatura premošćuje kulture
415 autora, 62 zemlje, 1.100 karikatura

1st Prize: Osmani Simanca – Brazil

2nd PRIZE: Dalcio Machado – Brazil

7 Equal Mentions:

Dario Castillejos (Meksiko), Dorian Doru Crihana (Rum), Alessandro Gatto (Ita), Myung-Lae Nam (Kor), Cristobal Reinoso (Arg), Robert Rouso (Fran), Anatoliy Stankulov (Bug)

HAIFA 2006, Izrael

tema: tolerancija, sprječavanje nasilja

First Prize

Ferreol Murillo Fuentes (Costa Rika)

Second Prize - Vladimir Soldatov (Rusija)

Third Prize - Gennady Litynsky (Izrael)

Honorable Mentions Awards and

Special Prize: Juli Sanchis Aguado (Špa), Horia Crisan (Rum), Makhmud Eshonkulov (Uzbekis), Vladimir Kazanevsky (Ukraina), Nikolaj Kapusta (Ukr), Zilberman Yeshayahoo (Izr), Ahmet Aykanat (Tur), Anti Chauso (Izr), Rene Bouschef (Fran), Nikola Otaš (Srb), Miro Stefanovic (Srb), Jose Luis Lopez Palacios (Kuba), Luis Mendiguren Tarres (Špa), Erico Jungveira Ayres (Brazil), Alberto Mesa Malagon (Kolum), Luisa M. Estrada Aguila (Gvatemala)

KARPIK 2006, Niemodlin

I. Prize - Vina Park (Korea)

II. Prize - Victor Crudu (Moldova)

II. Prize - Wieslaw Lipecki (Poland)

Special Mention: Jerzy Gluszek (Polj)

Mentions: Krzysztof Tobola (Polj), Bartłomiej Belniak (Polj), Adam Orlamowski (Polj), Tomasz Wolszyn (Polj), Ekrem Borazan (Tur), Jurij Kosobukin (Ukr), Musa Gümtüs (Tur), Hamed Bazrafkan (Iran), Michael Permyakov (Rus), Igor Nikitin (Rus)

BEOGRAD 2006, Srbija

5th Int'l Biennial of Caricature - Golden Smile

tema: veliki humoristi

First Prize: Mia Luzajic / Srbija

Second Prize: Shahrrok Heidar (Iran)

Third Prize: Nikola Otaš / Srbija

Diplome: Erico Junqueira Ayres (Brazil), Thompson Ross (Engl), Mia Luzajic (Srb), Stefan Popa Popas (Rum), Slobodan Novakovic (Srb), Dragan Savić (Srb)

BURSA 2006, Turska

tema: šoping je život

First Place: Hikmet Cerrah - Turska

Second Place: Valentin Druzhinin - Rusija

Third Place: Wang Rui Sheng - Kiina

Honourable Mentioned Winners :

Juli Sanchis Aguado (Špa), Gergely Basco (Mađ), Hicabi Demirci (Tur), Darko Drjević (Crna Gora), Oleg Goutsol (Ukr), Mario Magnatti (Italija), Ahmet Öztürk Levent (Tur), Gopal Sarker (Indija), Young Sik Oh (Kor), Kürşat Zaman (Tur)

OLENSE 2006, Belgija

tema: soba s pogledom

1. Prize: **Andrea Bersani / Italija**
 2. Prize: Rumen Dragostinov / Bugarska
 3. Prize: Luc Vernimmen / Belgija
 4. Prize: Resad Sultanović / BIH
 5. Prize: Ludo Goderis / Belgija
- Prize of Province Antwerpen: Norbert Van Yperzele / Belgija

LUBBEN 2006., Njemačka

tema: globalizacija

1. Prize **Winfried Besslich / Njemačka**
 2. Prize Tomasz Woloszyn / Polj
 3. Prize Wolfgang Theiler / Njem
- Special Prize Sabine Voigt / Njem, Petra Romahn / Njem

KAZAN 2006, Tatarstan

tema: IZGRADI PROSTOR ! NISI JEDINI NA SVIJETU i PORTRET KARIKATURA

- Grand Prix: Sergej Tunin (Rusija)**
Karikatura: Tri jednako vrijedne nagrade: Zygmunt Figura (Polj), Viktor Kudin (Ukr), Vasilij Aleksandrov (Rus)
Portret karikatura:
Tri jednako vrijedne nagrade: Zhu Zizun, (Kina), Ivajlo Tzvetkov (Bug), Robert Tahaviev (Rus)

URZICENI 2006, Rumunjska

tema: Europo, volimo te !

- 1st PRIZE ALESSANDRO GATTO – Italija, LEONTE NASTASE - Rum**
2nd PRIZE: LUBOMIR MIHAILOV - Bug
3rd PRIZE: COSTEL PATRASCAN - Rum
- EXCELLENCY PRIZES:**
YURIY KOSOBUKIN (Ukr), GABRIEL RUSU (Rum), FLORIAN DORU CRIHANA (Rum), JANOS SZILVERTER (Rum), ANDREEA BERSANI (Ita), RUMEN DRAGOSTINOV (Bug), NICOLAE LENGHER (Rum), STEFAN DESPODOV (Bug)
- DIPLOMA OF MERIT:**
VLADIMIR KAZANEWSKY (Ukr), ATHANASSIOS EFTHIMIADIS (Grčka), BABIĆ SAVA (Srb), XIAOQIANG HOU (Kina), ILYA KATZ (Izr), VICTOR BOGDANOV (Ukr), MOHAMAD SALEN (Iran), KUSTOVSKIY OLEKSIY (Ukr), **DRAGUTIN DADO KOVAČEVIĆ (HDK)**, ERICO JUNQUEIRA (Braz), ADAM ORLAMOWSKI (Polj), MANUEL SAIZ SERRANO (Špa), JANUARY MISIAK (Polj), VIOREL BACIU (Rum)

NAGRADA ZA IDEJNU I GRAF. KVALITETU:

Luczynski Sławomir (Polj), Ochakovsky Yuri (Izr)

1.tema EUROPA "MADE IN CHINA"
PRVA NAGRADA: Aykanat Ahmet (Tur)

DRUGA NAGRADA: Kuczynski Pawel (Polj)

PRIZNANJA:

Taricco Livio (Ita), **Novak Damir (HDK)**, Dubovsky Alexander (Ukr), Yakovlev Alexander (Rus), Dal Ponte Paolo (Ita), **Kovacevic Josip (HDK)**, Zdravkov Zamariev Alexander (Bug), Gomez Cau (BRA), Rousso Robert (Fran)

2. tema MIR U TREĆEM MILENIJU
PRVA NAGRADA: Vedu Toni - Italija

SECOND CLASSIFIED: Rousso Robert - Franc

PRIZNANJA: Luczynski Sławomir (Polj), Kuczynski Pawel (Polj), Gatto Alessandro (Ita), Dal Ponte Paolo (Ita), Aykanat Ahmet (Tur), Chiostri Gianni (Ita), Dergachoff Oleg (Kanada), Bahrami Farhad - Iran

3. tema ŠKOLA, UČITELJICA ŽIVOTA ?

FIRST CLASSIFIED: Sulaj Agim (Albanija)

SECOND CLASSIFIED: Misiak January (Polj)

PRIZNANJA: Kuczynski Pawel (Polj), Novakov Goran (Srb), Milenkovic Goran (Srb), Vedu Toni (Ita), Yakovlev Alexander (Rus), Origone Agostino and Franco (Ita)

TOKIO 2006, Japan

Grand Prize: Mehmet Arslan, Turska
Hidezo Kondo Prize: Tai Tanabe, Japan
Gold Prize, Theme Section: Toshi Hiko, Japan

Selection Committee's Special Prizes:
Masaaki Otsuka, Japan - Hideki Tokuda, Japan - Ronaldo Cunha Dias, Brazil - Daniel Mena, Peru

Excellence Prizes:

Moriichi Nagai, Japan; Takuo Mitsui, Japan; Tsuyoshi Matsumoto, Japan; Yasuhide Tsuchiya, Japan; Kazuhiko Sugiyama, Japan; Tetsuya Kobayashi, Japan; Yu Huachun, Kina; Zhang Jing, Kina; Mohammad Ali Khalaji, Iran; Muammer Kotbas, Turska; Alexander Umyarov, Rusija; Mikola Kapusta, Ukraina; Elena Tsuranova, Ukraina; Yuriy Kosobukin, Ukraina; Koichi Ando, Njemačka; Srinu Bhukya, USA

BEOGRAD 2006, Srbija

15th Festival of Humor - GOLDEN HFI MFT

SPECIAL DIPLOMAS: Nikola Otaš Srbija - Stane Jagodić, Slovenija - Ros: Thomson, Englesk: Portret karikatura : Jovan Prokopljević Srbija

DAEJEON 2006, Koreja

Grand Prize: Muhittin Köroglu - Turkey

Gold Prize: Zhang Bin – Kina
Silver Prize: František Kratochvíl - Češka

Silver Prize: Kim Jee Hyun – Korea
Bronze Prize: Valentin Druzhinin, Rusij - Miahita Porumbita, Rumunjska
Aristides Hernandez , Kuba
Mohammad Amin Aghaey, Iran

Best Cartoon Prizes: Nikola Listeš Damir Novak, Louis Postruzin i Zijac Sakić (HDK) ...

Honorable Mentions: Josip Kovačević, Božidar Vukelić Boba Zvonimir Čačić, Milan Alašević Miroslav Georgievski (HDK)...

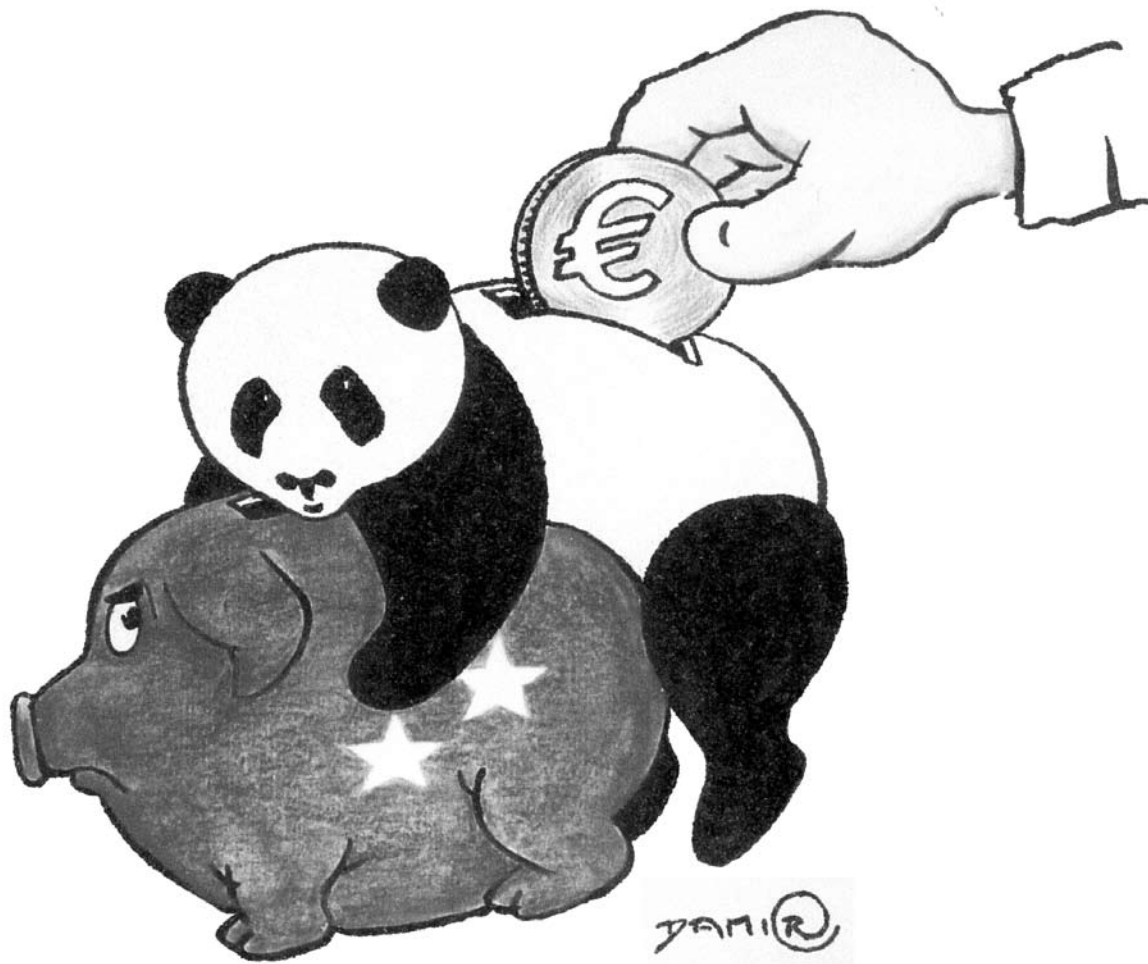
PRAG 2006, Češka

Tema: gradimo od drveta

1. **Jiri Koštyr (Češka)**
2. Jerzy Gluszek (Poljska)
3. Miroslav Bartak (Češka)

Honorable Prize: Zygmunt Zaradkiewicz (Polj), Marci Bondarowicz (Polj) i Vladimi Kazanevsky (Ukr)

Honorable Mention: Jan Hrubý (Češka), Witold Mysyrowicz (Polj), Pavl Taussig (Njem), Eshonkulo Makhmudjon (Uzbeki), Marzeyah Rezaei (Iran)

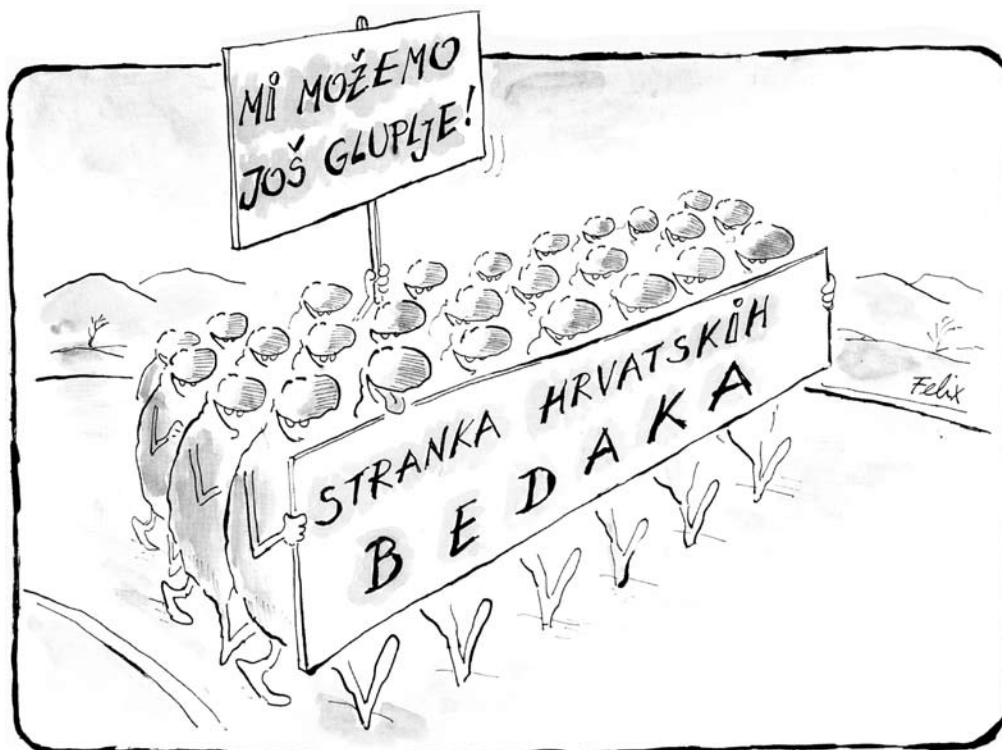
Damir Novak, posebno priznanje, Cuneo 2006.

Dragutin Dado Kovačević, posebno priznanje, Urziceni (Rumunjska) 2006.

ŠALJEMO NA FESTIVALE

rok HDK / IZLOŽBA	IZLOŽBA	TEMA	FORMAT BR. RADOVA
03.05.	HRVATSKO DRUŠTVO KARIKATURISTA Savska c. 100, 10000 ZAGREB	KRIVOTVORINA (falsifikat, prijevara, podvala)	A4 ili A3 max. 3
03.05. 15.05.	Naturshutzbund Deutschland (NABU), Bundesgeschäftsstelle BONN, Anette Wolff, Herbert- Rabius, Strase 26, 53225 Bonn, GERMANY	VUK	A4 – A3 neograničen
03.05. 18.05.	BIENNALE, c/o Infocentrum, Heydukova 97, 39701 PISEK, CZECH REPUBLIC	NAMJEŠTAJ ČINI DOM	min.A4 / max.A3 min.3-max.5 rad.
03.05. 18.05.	Aydin Doğan Vakfı, DOĞAN TV CENTAR 34204, Bağcılar/Istanbul, TÜRKIYE www.aydindoganvakfi@org.tr	SLOBODNA	max. A3 max.3 rada
10.05. 22.05.	ABF a.s., (Ales Vyjidak) Vaclavske namesti 29, 11121 PRAHA 1 CZECH REPUBLIC cuk.dreamworkx.cz	NEZAMJENJIVA CIGLA (u građevinarstvu)	min. A4 / max A3 max. 4
17.05. 31.05.	KOKiS " Zamek ", Ul.Klasztorna 14, 67-120 Kozuchow, POLAND www.zamek.kozuchow.pl	NOVINE	min.A5 – max A3 max. 3 rada
17.05. 31.05.	VVV Toerisme Zemst, Gemeentehuis De Griet 1, B-1980 ZEMST, BELGIUM	KRALJ NOGOMET (KING FOOTBALL)	A4 max.5
07.06. 30.06.	DAEJEON INT'L CARTOON INSTITUTE 450, Wolpyongdong, Daejeon city, 302-281 Seoul, KOREA www.dicaco.com	1. SLOBODNA 2. POMOĆ (Relief / Service)	max. A3 max.4 po temi
28.06. 16.07.	27 th International Nasreddin Hodja Cartoon Contest Karikatürçuler Dernegi, Alemandar Caddesi, Yerebatan Sarnici Cikisi, Sultanahmet 34122 ISTANBUL, TURKEY www.karikaturculerdernegi.org	SLOBODNA	max. 30X40 jedan rad
23.08. 01.09.	NOVYE IZVESTIYA, 33 Elektrozavskaya, Moscow, 107076 , RUSSIA	NE VIDIMO SVIJET SAMO CRNO / BIJELO	max. A3 max.4
18.10. 01.11.	Y Delpech, 17 voie ancienne poste 30400 Villeneuve les Avignon, FRANCE www.infos-matin.fr	VATROGASAC	A4 max. 3 rada

Srećko Puntarić Felix

